

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

1

לפני כבוד השופטת הבכירה, רים נדאף

דימיטרי אפרצב ת"ז 307116319
ע"י ב"כ עוה"ד מלי שרגיל ואח'

התובע

נגד

1. ערוץ יהודי ישראלי בע"מ
2. דנה סומברג
3. יורם כהן
ע"י ב"כ עוה"ד יגאל דנינו

הנתבעים

2

3

פסק דין

4

5

1. זוהי תביעה כספית בסך של 150,000 ₪ על פי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק").

6

רקע עובדתי וטענות הצדדים:

7

2. התובע הוא ראש מועצת קצרין משנת 2013, ובזמנים הרלוונטיים לכתב התביעה התמודד הוא לתפקיד ראש המועצה בבחירות המקומיות בקצרין אל מול הגב' ויקי בדריאן, שמוצאה אתיופי (להלן: "הגב' בדריאן/המתחרה"), והשניים היו המתמודדים היחידים בבחירות אלו.

10

11

3. נתבעת מס' 1 משדרת ערוץ 20 בטלוויזיה (להלן: "ערוץ 20"), נתבעת מס' 2 היא עיתונאית ומגישת חדשות בערוץ 20, ונתבע 3 היה עורך החדשות של ערוץ 20, וכיום מכהן כמנכ"ל נתבעת מס' 1.

13

14

4. בכתב התביעה, טען התובע שבתוכנית "ריקלין וסג"ל" ובמהדורת החדשות של ערוץ 20, באתר האינטרנט של ערוץ 20 וברשת החברתית "פייסבוק" פרסמו פרסומים המייחסים לו אמירות גזעניות חמורות כלפי המתחרה שלו לראשות מועצת קצרין והעדה האתיופית. הפרסומים מתייחסים לכתבתו של העיתונאי אליהן טל, אשר שודרה בערוץ 20 ביום 30.7.2018, במסגרת מהדורת החדשות אותה הגישה נתבעת 2. לטענת התובע, פרסומים אלו מהווים כל אחד בפני עצמו פרסום כמשמעותו בחוק איסור לשון הרע, ותוכנם מהווה הוצאת לשון הרע על פי החוק. התובע טען שבחלק מהפרסומים היה פירוט של פוסטים גזעניים ואזכור שמו. אך גם אם לא היה מוזכר שמו, הרי שעל פי פרסומים 1 ו-2, היה ברור כי ייחסו לו את הפרסומים הגזעניים ברשת.

22

23

5. התובע טען שהפרסומים הינם פוגעניים במיוחד, וזכו להד תקשורתי נרחב לאור ריבוי הפרסומים, ועד ליום 10.1.19 כל מי שנכנס לאתר ערוץ 20 יכול היה לראות את הפרסומים, וכל מי שמקיש את שמו של התובע, יכול להגיע לפרסומים. עוד נטען שהפרסומים גרמו לו עוגמת נפש ונוק כבד, במיוחד כאשר פרסמו בתקופת בחירות, וכאשר התובע נבחר ציבור, אשר עסק בין היתר, בהעלאת עולי אתיופיה לישראל בתפקידו הקודם כמנכ"ל משרד הקליטה. בסופו של יום, נבחר התובע ברוב קטן לראשות

27

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 המועצה, ואין לו רוב במועצת העיר. התובע טען שהנתבעים פעלו שלא בתום לב ולא עומדת להם הגנת
2 תום הלב, ושלשון הרע נשוא תיק זה בוצעה בכוונה לפגוע בו. משכך, בשל הפרסומים, המניעים והעדר
3 התנצלות מצדם, ובהתאם לסעיפים 7(א)(ג) ו-7(א)(ה) לחוק, זכאי הוא לכפל סכום הפיצוי שנקבע בחוק
4 ללא צורך בהוכחת נזק.
- 5
6 בכתב ההגנה, הכחישו הנתבעים את המיוחס להם וטענו שהכתבה של העיתונאי אלירן טל עסקה .6
7 במועמדת לרשות המועצה בקצרין, הגב' בדריאן, שהותקפה ברשתות החברתיות בשל מוצאה כבת העדה
8 האתיופית. הכתבה עסקה בגילוי גזענות והכפשות שהופנו נגד הגב' בדריאן, שהתמודדה מול התובע
9 בבחירות המקומיות בקצרין, ושניהם היו המתמודדים היחידים לראשות המועצה. גילוי הגזענות
10 והפרסומים הפוגעניים נגדה פורסמו בפייסבוק בשפה הרוסית, ואין חולק שהדברים אכן פורסמו,
11 שמקורם במתנגדיה של הגב' בדריאן, ושמי שעומד מאחורי חלק מהפרסומים היא הגב' זייציק לודה
12 (להלן: "לודה"), שהיא מתומכיו של התובע.
- 13
14 נטען שהכתבה של העיתונאי אלירן טל לא עסקה בתובע, ואף לא נטען בה כי התובע או מי מתומכיו הם .7
15 העומדים מאחורי הפוסטים המכפישים. גב' בדריאן התראיינה לכתבה וסיפרה ממקור ראשון, את שהיא
16 חווה בשל מוצאה האתיופי, והתובע לא אוזכר בכתבה, למעט העובדה שהוא מתמודד מולה לראשות
17 המועצה, הא ותו לאו. נטען ששמו של התובע לא אוזכר בשום הקשר אחר, ובוודאי שלא כמי שאחראי או
18 עומד מאחורי ההתבטאויות נגד גב' בדריאן. בכתבה, לא נעשה כל קישור בין התובע לבין המתקפה כלפי
19 גב' בדריאן, לא ידי הנתבעת 1 ואף לא על ידי גב' בדריאן עצמה. הקישור היחיד של התובע לעצם העניין,
20 לא נעשה בכתבה עצמה אלא ב- 'טיזר' לתוכנית, כשנתבעת 2 סיפרה ל"ריקלין וסג"ל" בתוכניתם, מה
21 מתוכנן בתוכנית באותו ערב. נתבעת 2 סיפרה על גב' בדריאן אשר סופגת ממתחריה אמירות גזעניות
22 ברשת, ושבתוכנית יובא סיפורה. נתבעת 2 אמרה כי המתחרה של גב' בדריאן, ראש המועצה, תוקף אותה
23 ברשת מתקפה לא רלוונטית, הא ותו לאו, אך היא לא האשימה את התובע כי הוא זה שעומד מאחורי
24 אמירות כאלו ואחרות, היא לא ציינה את שמו, ולא ציינה מהו אופי התקיפה. נטען כי אין חולק כי
25 המתקפה שחוותה גב' בדריאן ברשת היתה לא רלוונטית, ואין חולק כי תומכי התובע עומדים מאחוריה.
26 גם תגובות חברי הכנסת שהובאו בתוכנית, נגעו כולן, ללא יוצא מן הכלל, לגילוי הגזענות כלפי גב' בדריאן,
27 מבלי לומר ולו ברמז כי התובע קשור אליהן בדרך זו או אחרת, ומבלי שהוא יוזכר.
- 28
29 הנתבעים הוסיפו כי לפני פרסום הכתבה של אלירן טל, פנה האחרון לתובע ופרש בפניו את הדברים .8
30 שבכוונתו להביא בכתבה וביקש ממנו תגובה, אך התובע סירב למסור תגובה ואף איים, עוד בטרם ראה
31 את הדברים שעתידיים להתפרסם, כי יתבע בגין הפרסום. עוד טענו הנתבעים כי בני משפחתו של התובע
32 לא הסתפקו בפרסומים שהופצו כנגד גב' בדריאן לפני הבחירות, אלא שבתו ואשתו המשיכו לתקוף אותה,
33 להביע ביקורת ורמזים להפרת החוק מצדה, גם לאחר שהתובע זכה בבחירות המקומיות. היו גם
34 פרסומים כנגד גב' בדריאן, שמאחוריהם עמדו עובדי מועצה בהווה ובעבר, תומכים מוצהרים בתובע.
- 35
36 הנתבעים טענו כי הפרסומים לא היו פוגעניים והכתבה זכתה לחשיפה מינורית בלבד, בכל אמצעי .9
37 התקשורת שבעלות נתבעת 1, וטענת התובע כי נגרם לו נזק מהפרסומים היא מגוחכת גם לאור העובדה

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 שהוא ניצח בבחירות ומכהן כראש הרשות המקומית בקצרין. הנתבעים טענו כי כתב התביעה הוגש תוך
 2 התעלמות מעיקרון חופש הביטוי, חופש העיתונות וזכות הציבור לדעת, וכי החוק מקנה להם מספר
 3 הגנות; הגנת אמת הפרסום – לפי סעיף 14 לחוק, והגנת תום לב – לפי סעיף 15 לחוק. זאת ועוד, היתה זו
 4 חובתו העיתונאית, המוסרית והחברתית של מר טל אלירן בהתאם לסעיף 15(2) לחוק, להביא לידיעת
 5 הציבור את האמור בכתבה, ונתבעת 1 היא גוף תקשורת שמחובתו לפרסם סוגיות בעלות חשיבות
 6 ציבורית, תוך מתן ביקורת לגיטימית על סוגיות אלו.
- 7
- 8 10. התובע הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו, ומטעם הנתבעים הוגש תצהיר עדות ראשית של מר אלירן טל
 9 שהוא כתב מדיני של הנתבעת 1 ומי שכתב את הכתבה נשוא התביעה (להלן: "הכתב/אלירן"), תצהיר
 10 עדות ראשית מטעם נתבעים 2 ו-3, ותצהיר מטעם גב' בדריאן.
- 11
- 12 11. בתיק זה התקיימו שתי ישיבות הוכחות בהן נשמעו עדויות כל המצהירים, וב"כ הצדדים הגישו את
 13 סיכומיהם בכתב.

דין והכרעה:

- 14
- 15 12. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות ובמכלול החומר המצוי בתיק, לרבות סיכומי הצדדים, ולאחר ששמעתי
 16 את העדויות באתי לכלל מסקנה כי דין התביעה להתקבל בחלקה, ואנמק;
 17
- 18 13. יצויין תחילה כי רק בכתב ההגנה העלו הנתבעים את הטענה שכתב התביעה הוגש תוך התעלמות מעיקרון
 19 חופש הביטוי, חופש העיתונות וזכות הציבור לדעת. טענה זו לא הועלתה לא במסגרת התצהירים ולא
 20 במסגרת הסיכומים מטעמם, ומשכך, אני רואה בנתבעים כמי שזנחו או וויתרו עליה ואין מקום לדון בה.
 21
- 22 14. לא ראיתי גם מקום לדון בטענת הנתבעים שמדובר בתביעת השתקה, משהיא לא הועלתה לא בכתב
 23 ההגנה ולא בתצהירים מטעמם, והיא הועלתה לראשונה רק בתחילת חקירתו של התובע ובהמשך
 24 במסגרת הסיכומים מטעמם.
 25

הפרסומים ולשון הרע

- 26
- 27 15. הפסיקה התוותה את הדרך לבחינת השאלות המתעוררות בתביעות לשון הרע, וכב' הנשיא (דאז), השופט
 28 ברק פירט בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ ואח' נ' אילון (לוני) הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558 (2004) את
 29 שלבי הבדיקה כדלקמן:
- 30 "ניתוח ביטוי במסגרת עוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים: בשלב הראשון, יש לשלוח
 31 מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר,
 32 כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון
 33 המשתמעת... בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר
 34 בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק... בשלב השלישי, בהנחה
 35 שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים
 36 13-15 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים. ודוק: "האיזון החוקתי בין הזכות לשם
 37 הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי משתרע הן על קביעת האחריות (בנזיקין
 38 ובפלילים) בגין לשון הרע והן על קביעת הסעדים הננקטים כאשר מתגבשת האחריות"...

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 האיזון שולט על קביעת הגדרתם של הביטויים המהווים לשון הרע, על היקפן של ההגנות
2 המנויות בחוק ועל סוגיית הפיצויים."
3
- 4 .16 באשר לפרסום של לשון הרע, קובע סעיף 1 לחוק כי "לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
5 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
6 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
7 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו;
8 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו..."
- 9
10 .17 במקרה דנא, עסקין במספר פרסומים שפורסמו ביום 30.7.2018, בין היתר בערוץ 20 שמסדרת הנתבעת
11 1, וכאשר השניים העיקריים ביניהם הם כתבתו של הכתב אלירן טל (להלן: "הכתבה"), וקדימון, אותם
12 הגישה הנתבעת 2 (פרסומים 1 ו- 2 אותם אצטט בהמשך).
- 13
14 .18 באשר לאלמנט הפרסום, אין מחלוקת, שכן הנתבעים לא חולקים על עצם הפרסומים, שפורסמו בתוכנית
15 הטלוויזיה, במהדורת החדשות של ערוץ 20, ובאתר האינטרנט של ערוץ 20 העונים להגדרת "אמצעי
16 תקשורת" כמשמעותו בסעיף 11(ג) לחוק, וכן ברשת החברתית "פייסבוק". משכך, יועדו הפרסומים
17 לאדם זולת התובע ואף הגיע לאדם אחר זולת התובע, כאמור [בסעיף 2\(ב\)\(1\)](#) לחוק.
- 18
19 .19 השאלה אם מדובר בלשון הרע, ואם יש בפרסומים או בחלק מהם לשון הרע אם לאו, היא במהותה
20 פרשנית. פרשנות הפרסום תיעשה על ידי בית המשפט תוך עיון בפרסום עצמו בלא להיזקק בדרך כלל
21 לעדויות ולראיות בשאלת משמעות הפרסום. המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי: מהו המובן שהאדם
22 הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך,
23 אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הטוען לפגיעה בו (ראה: [ע"א 1104/00](#)
24 [דוד אפל נ' איילה חסון ואח', פ"ד נ\(2\) 607 \(2002\)](#)).
- 25
26 .20 ככלל, על מנת לקבוע אם יש בפרסום לשון הרע, יפרש בית המשפט את הפרסום על פי המובן הטבעי
27 והרגיל של מילותיו. עם זאת לעתים לשון הרע שבפרסום אינה נובעת מן המשמעות הפשוטה של מילותיו,
28 אלא דווקא מן הנרמז או המשתמע "מבין השורות" של הפרסום לפי הבנת האדם הסביר. לעניין זה
29 מתייחס [סעיף 3](#) לחוק. הדעה המקובלת היא, כי על מנת לקבוע את משמעותו הפשוטה או המשתמעת של
30 פרסום בעיני האדם הסביר והרגיל יש לתת את הדעת על ההקשר שבו הובאו הדברים הנטענים להיות
31 לשון הרע (ראה: [ע"א 1104/00](#) דלעיל).
- 32
33 .21 לפרסום הפוגע יינתן המובן שיוחס לו על ידי "האדם הסביר". הפרסום יפורש על פי המשמעות המקובלת
34 בציבור כולו ועל פי הבנתו של "האדם ברחוב" או "האדם הרגיל", ש"איננו המשכיל ביותר או האיש
35 הירוד ביותר מבחינת התפתחותו" (ראה: אורי שנהר, [דיני לשון הרע](#) (1997), בעמ' 110) (להלן: "שנהר").
- 36
37 .22 כאמור, ייחס התובע לנתבעים מספר פרסומים פוגעניים שונים אשר הובאו לידיעתו, כאשר מצאתי לנכון
38 לצטט את העיקריים מביניהם כדלקמן:

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1
2 פרסום 1, הקדימון, שפורסם בתוכנית "ריקלין וסג"ל", טרם מהדורת החדשות, נאמר בו על ידי הנתבעת .23
3 2 כד:
- 4 "דנה סומברג: היא מועמדת לראשות המועצה בקצרין, אנחנו יכולים לראות אותה. היא ממוצא אתיופי
5 וסוגת מהמתחרים שלה ברשת אמירות גזעניות, תוקפים אותה בהקשר של המוצא שלה, של צבע
6 עורה. נביא באמת את הסיפור המקומם הזה.
7 מנחה: וואו, אנשים לא מתביישים?
8 דנה סומברג: המתחרים שלה – המתחרה היחידי, שהוא במקרה ראש העיר, ראש המועצה שם. הוא
9 תוקף אותה ברשת מתקפה באמת לא רלוונטית ואנחנו כאמור נביא הכל הערב ועוד הרבה מאוד
10 סיפורים."
11
- 12 פרסום 2: "דנה סומברג: עכשיו לסיפור מקומם במיוחד על גזענות שאי אפשר לעבור עליו בשתיקה, .24
13 מועמדת לראשות המועצה בקצרין, ממוצא אתיופי, סוגת מצד מתחריה התבטאויות קשות ברשת".
14 הכתבה של אלירן טל: "כשויקי בדריאן החליטה להתמודד לראשות המועצה בקצרין, היא לא האמינה
15 שצבע עורה או מוצאה האתיופי, יעמדו כחלק מקמפיין מקומם נגדה ברשתות החברתיות.
16 באחד הפרסומים שהופצו נגדה נכתב: "אם ויקי תיבחר, כל העיר תתמלא בשחורים. זה יהיה ממש כמו
17 בדרום תל אביב, שם מסוכן לתת לילדים לצאת לרחובות.
18 ויקי בדריאן: קבוצה לא מבוטלת של עולים דוברי שפה רוסית קוראים לי שחורה כושית. מגניס את
19 היכולות שלי, מדגישים איזה כושים אני אביא מאיזורים שונים בארץ, שיחריבו את הקהילה ויאיימו
20 על הקיום שלנו ושל הילדים שלנו. לא כך ראיתי את מערכת הבחירות.
21 בפוסט אחר שנכתב נגד המועמדת מקצרין, נכתבו דברים מזעזעים לא פחות: "אתם יודעים שויקי
22 מתקרבת לשלטון והיא שונאת רוסים בקטע גנטי, אז תקחו את זה בחשבון", נכתב.
23 ויקי בדריאן: "וכן, כן, נעלבתי מאוד. מודה, היה לי קשה. מאחוריי, הלאה. זה כנראה חלק מהעניין.
24 מראיין: "זו הפוליטיקה כנראה"
25 ויקי בדריאן: "חבל, חבל. פוליטיקה זו לא מילה רעה. השאלה היא רק מה אנחנו עושים ממנה, ואתמול
26 עשינו ממנה לא טוב".
27 בבחירות המקומיות בקצרין מתמודדים שניים, ראש המועצה המכהן, דימיטרי אפרצב ממפלגת ישראל
28 ביתנו של ליברמן, מולו, כאמור, מתמודדת בראש הרשימה עצמאית ויקי בדריאן, שמוצאה מאתיופיה.
29 השד העדתי יצא מהבקבוק בקצרין, הופך את מערכת הבחירות למכוערת, עם התבטאויות מקוממות
30 שמאיימות לפגוע ולפגוע במרקם היחסים היפה של תושבי המועצה השלווה, הממוקמות בלב רמת
31 הגולן"...
32
- 33 לטעמי, יש בדברים שפורסמו משום לשון הרע. האשמת אדם בהתבטאויות גזעניות, אם כי לא באופן .25
34 ישיר, יש בו כדי להוציא את דיבתו רעה. "אין נפקא מינה אם לשון הרע נכתבה במישרין ובשלמות, או
35 אם היא והתייחסותה לאדם הטוען שנפגע בה משתמעות מן הפרסום או מנסיבות חיזוניות, או מקצתן
36 מזה ומקצתן מזה" (סעיף 3 לחוק). אמנם שמו של התובע לא צוין באופן ישיר בהקשר של מי שעומד

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 מאחורי ההתבטאויות והפוסטים הפוגעניים כנגד גב' בדריאן, אך די בכך שהקורא הסביר יקרא את
2 הפרסומים בהם עסקינן יחדיו, ובכללם הכתבה, ובשים לב לעובדה שהתובע והגב' בדריאן היו שני
3 המתמודדים היחידים לראשות המועצה, על מנת להגיע למסקנה באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי
4 הכוונה היתה לקשור את התובע למתקפה כלפי הגב' בדריאן, ושהוא זה אשר עומד מאחורי הגזענות
5 והאמירות התוקפניות כלפיה.
- 6
- 7 .26 בקידמון שפורסם טרם מהדורת החדשות (פרסום 1) יש אמירה ברורה שגב' בדריאן סופגת מהמתחרים
8 שלה ברשת אמירות גזעניות ותוקפים אותה בהקשר של המוצא שלה, ושל צבע עורה, ובהמשך נאמר
9 במפורש שהמתחרים של גב' בדריאן, המתחרה היחיד שלה, שהוא התובע, תוקף אותה ברשת מתקפה
10 לא רלוונטית. בהמשך, נאמר בפתיח למהדורת החדשות (פרסום 2) שיובא סיפור מקומם במיוחד על
11 גזענות, ושגב' בדריאן סופגת מצד מתחריה התבטאויות קשות ברשת, ולאחר הפתיח הובאה הכתבה
12 שבמסגרתה צוטטו הפוסטים הפוגעניים שהופצו כנגד הגב' בדריאן ברשת. מכל האמור בפרסומים,
13 ובכללם הכתבה, ניתן להסיק שהכוונה היתה ליצור זיקה ברורה בין התובע לבין אותם פרסומים פוגעניים
14 או מתקפה גזענית נגד גב' בדריאן.
- 15
- 16 .27 אמנם הנתבעים טוענים שהכתבה לא עסקה בתובע ולא נטען בה שהוא או מי מתומכיו עומדים מאחורי
17 הפוסטים המכפישים, אך קורא סביר שקורא את הפרסומים עסקינן יכול להבין שהתובע, שהוא דמות
18 ציבורית, פועל באופן בלתי תקין, ומנהל מערכת בחירות מלוכלכת וגזענית במטרה לזכות בבחירות
19 לראשות המועצה. לפיכך יש בפרסומים לעיל כדי לבזות את התובע, לפגוע בשמו הטוב, להשפילו ואף
20 לפגוע במשרתו הציבורית. המסקנה המתבקשת אם כך היא, כי הפרסומים והכתבה נשוא דיונו אשר
21 פורסמו באמצעי התקשורת והרשת החברתית, מהווים לשון הרע כהגדרתו בחוק.
- 22
- 23 .28 מעבר לכך, וגם אם נצא מנקודת הנחה שבגוף הכתבה עצמה לא היה ייחוס ישיר של הדברים הפוגעניים
24 לתובע, הרי די בקדימון ובפתיח של הנתבעת 2 לכתבה כדי לבסס טענת לשון הרע נגד התובע כלפי
25 הנתבעים. גם אם נפרק את הפרסומים לגורמים, ונתייחס לכתבה כעומדת בפני עצמה במנותק מהפתיח
26 של הנתבעת 2 או פרסום 1 (הקדימון), הרי שבפתיח ובקדימון יש לשון הרע שמסבך את הנתבעים, אך
27 בכל מקרה, לא היא נכון לנתק את הכתבה מהקדימון או הפתיח, ויש להתייחס אליהם כמיקשה אחת.
- 28
- 29 **ההגנות**
30 .29 לאחר שנקבע כי הנתבעים פרסמו לשון הרע, יש לבחון כעת אם עומדות לנתבעים ההגנות בחוק שנטענו
31 על ידם, ואשר יש בהן כדי לפטור אותם מאחריות (ראה: ע"א 8345/08 עופר בן נתן נ' מוחמד בכרי, פ"ד
32 סה(1), 567 (2011); ע"א 751/10 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין-אורבך, פ"ד סה(3) 369 (2012)). הנטל להוכיח
33 את תחולת הגנו אלו מוטל כמובן על הנתבעים.
- 34
- 35 .30 הנחת היסוד שבבסיס החוק היא, שלצד ההגנה על השם הטוב צריך בית המשפט לתת ביטוי גם לערכים
36 אחרים, ובמקרים מסוימים יצדיקו הערכים הנוספים מתן הגנה למפרסם לשון הרע. בסעיף 13 לחוק
הוגדרה רשימה של פרסומים שהם מותרים הגם שיש בהם לשון הרע, ובסעיפים 14 ו-15 לחוק נקבעו

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 הגנות הפוטרות את המפרסם מאחריות בגין לשון הרע. טענות ההגנה של הנתבעים בתביעה הנדונה הינן
2 סעיף 14 לחוק, סעיף 15 לחוק באופן כללי וסעיף משנה 15(2) לחוק.
- 3
4 31. בסיכומי הנתבעים התמקדו הם בטענות ההגנה לפי סעיפים 14 ו-15(2), ומשכך לא מצאתי מקום לדון
5 ביתר ההגנות.
- 6
7 32. כן אציין כי, מעבר לטענה כללית להגנה מכוח סעיף 15 לחוק, וספציפית סעיף 15(2), העלו הנתבעים
8 לראשונה בסיכומיהם את הטענה כי חלה עליהם גם הגנת סעיף 15(12) לחוק מכיוון שמה שנאמר בפרסום
9 1 בקדימון הם דברים שנאמרו בשידור חי. נטען שנתבעים 1 ו-3 לא ידעו ולא יכולים היו לדעת על הכוונה
10 של הנתבעת 2 לומר את הדברים שאמרה. לא מצאתי מקום להתייחס לטענת הגנה זו מכיוון שהיא מהווה
11 הרחבת חזית. המדובר בטענה חלופית עובדתית שהיו צריכים הנתבעים להתייחס אליה בהרחבה הן
12 בכתב ההגנה והן בתצהירים, והיא עלתה לראשונה רק במסגרת הסיכומים.
- 13
14 הגנת "אמת הפרסום"
- 15 33. הנתבעים טענו שהחוק מקנה להם הגנת אמת הפרסום לפי סעיף 14 מכיוון שהכתבה שפורסמה היתה
16 אמת, ועסקה בפרסומים גזעניים כלפי גב' בדריאן כפי שפורסמו ברשתות החברתיות. הכתבה התייחסה
17 לתובע אך ורק כאל המתמודד היחיד העומד מול גב' בדריאן, עניין שבעובדה. בכתבה לא עלה שמו של
18 התובע בשום הקשר אחר, לא יוחסו לו גילוי גזענות או כל עניין אחר למעט העובדה כי הוא מתמודד
19 לרשות מועצת קצרין. זאת ועוד, לא יכול להיות ספק כי עיסוק בגילוי גזענות שסופגת מועמדת בבחירות
20 לרשות מקומית, יש בו עניין ציבורי מובהק, והביקורת שהובאה בכתבה, כלפי מי שיצא למתקפה נגד גב'
21 בדריאן היא לגיטימית לחלוטין ואף נדרשת בנסיבות העניין.
- 22
23 34. סעיף 14 לחוק קובע כי: **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם**
24 **היה אמת והיה בפרסום עניין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט**
25 **לוואי שאין בו פגיעה של ממש"**.
- 26
27 35. הגנה זו משקפת את נכונות המחוקק להתיר פרסומים עובדתיים שיש בהם משום פגיעה בשם הטוב ואף
28 בכבודו של מושא הפרסום, מקום שמדובר באמת ובמידע שיש בו עניין לציבור. ההנחה היא כי בפרסומים
29 מעין אלו יש תועלת חברתית וכי הם תורמים לדיון הציבורי ול"שוק הרעיונות" במידה המצדיקה הגנה,
30 רק מקום שהם נכונים. רק בשילובם של שני היסודות – אמיתות הפרסום ועניין ציבורי בו – תקום ההגנה
31 שבסעיף 14 לחוק (ראה: דנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך ואח' (18.9.14)).
- 32
33 36. אם כך, ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק כוללת שני יסודות מצטברים, היסוד הראשון נוגע למידת
34 האמיתות של הפרסום המהווה לשון הרע, והיסוד השני נוגע למידת "העניין הציבורי" שבאותו פרסום.
35 היסוד הראשון הוא עובדתי, ואילו היסוד השני עוסק בשאלה אם קיימים לפרסום יתרונות חברתיים
36 המצדיקים אותו, למרות לשון הרע שבו.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1
2 השאלה אם הפרסום היה אמת ואם היה בו עניין ציבורי מוכרעת על פי מבחן אובייקטיבי. מפרסם ייהנה .37
3 מהגנת הסעיף אם יצליח להוכיח במשפט את יסודותיה האובייקטיביים של ההגנה (אמיתות הפרסום
4 ועניין ציבורי), ואילו מניעיו, כוונותיו ומודעותו בעת הפרסום כלל לא יהיו רלבנטיים לצורך ההכרעה
5 בשאלה אם עומדת לו ההגנה (ראה : שנהר, עמ' 216).
- 6
7 לגישת כב' הנשיא דאז, השופט גרוניס, בדנ"א 2121/12 דלעיל, ה"אמת" שאליה מכוון [סעיף 14 לחוק](#), .38
8 היא אמת משפטית (או אמת שיפוטית). היינו, פרי עיבוד בית המשפט, בכלים משפטיים, את המציאות
9 העובדתית כפי שהיא מוצגת בפניו. כדי להכריע בשאלה אם מה שפורסם היה אמת, יש להשוות בין תוכן
10 הפרסום לבין האמת כפי שנקבעה על ידי בית המשפט באותו עניין. הפרסום נדרש לשקף אמת "שלמה".
11 כלומר, שלא ייעדרו ממנו פרטים המשנים את הרושם הכללי המתקבל מהפרסום, וכן שלא ייכללו בו
12 פרטים משמעותיים שאינם נכונים.
- 13
14 עוד מוסיף כב' הנשיא דאז, השופט גרוניס, כי הפרסום נדרש לשקף את האמת כפי שהייתה בזמן הפרסום, .39
15 ולא כפי שנחזתה באותה עת. הכוונה היא לאמת העובדתית ברגע הפרסום, שהיא אחת ויחידה :
- 16 "הגנת אמת הפרסום, כשמה כן היא, מתעניינת באמיתות הפרסום. ההכרעה האם מה
17 שפורסם אמת הוא אם לאו איננה תלויה בשאלה מתי נודעה האמת. די בכך שזו האמת...
18 באותה הרוח, לצורך הגנה זו, אין זה משנה האם הפרסום נחזה בתחילה לאמת ורק לנוכח
19 מידע שנתגלה לאחר מכן נתברר כי לא כך הדבר, או שמא מלכתחילה היה ידוע כי מדובר
20 בפרסום כוזב. בשני המקרים, בעת המשפט ידוע כי הפרסום אינו נכון ועל כן אין מקום כי
21 מפרסמו ייהנה מהגנת אמת הפרסום. הדגש במסגרת הגנת אמת הפרסום הוא לא על הדרך,
22 אלא על התוצאה – פרסום המשקף את האמת כפי שהייתה במועד שבו נעשה הפרסום".
23
- 24 התנאי השני לתחולת הגנת אמת הפרסום, הינו קיומו של עניין ציבורי בפרסום. בע"א 1104/00 לעיל, .40
25 נפסק, ש"עניין ציבורי" ייחשב עניין שידעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור
26 תועלת בידיעה לגביו – אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חייו. הכרעה
27 בסוגיית ה"עניין הציבורי" היא פועל יוצא של מדיניותו השיפוטית של בית המשפט, ולפיכך תיעשה על
28 ידי השופט היושב בדין, ואין לשמוע ראיות בנושא זה. ההכרעה בשאלה אם היה בפרסום "עניין ציבורי"
29 מוכרעת בדרך של מציאת איזון בין אינטרסים מתנגשים: מחד גיסא, אינטרס הפרט במניעת פרסום
30 פרטים פוגעים אך נכונים אודותיו, ומאידך גיסא האינטרס שבחופש הביטוי, כשבמסגרת אינטרס זה
31 תישקל בעיקר זכות הציבור לדעת. (ראה : שנהר, עמ' 224 ו-226).
- 32
33 בכל הנוגע לעניין ציבורי בדיווחים על דמויות ציבוריות, הרי שתועלת חברתית קיימת גם בנוגע לקבלת .41
34 מידע על אנשים המצויים בעמדה חברתית המאפשרת להם להשפיע על כלל הציבור, שכן בחברה
35 דמוקרטית ופתוחה זקוק ומעוניין הציבור במידע מלא, שיאפשר לו לגבש דעה על האנשים המשפיעים על
36 חייו. בהחלטת אדם ליטול על עצמו מעמד חברתי מסוים, ניתן לראות במקרים מסוימים הסכמה מכללא
37 מצידו לוותר מסוים על פרטיותו (ראה : שנהר, עמ' 235-233).
- 38

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 42. בנסיבות המקרה, לא ראיתי מקום לקבל את טענת הנתבעים "אמת דיברתי", ולא תחול הגנת סעיף 14
2 לחוק משלא עמדו בנטל להוכחתה. הנתבעים לא הוכיחו שמדובר בפרסומים שמשקפים את האמת, ובכלל
3 זה, כי המשמעות והתוכן של הפרסומים לעיל, תואמים את המציאות העובדתית במועד הפרסומים.
4
5 43. בחקירתה של נתבעת 2, היא אישרה שאמרה את מה שנאמר בפרסומים 1 ו-2 לעיל, והעידה שזה נאמר
6 על סמך הכתבה ומה שנמסר לה מהעורך והכתב. מה שנאמר מעבר לכך, היה מבוסס על המידע שלקחה
7 מהכתבה ומהפתיח שהוביל לכתבה, והשיחה עם הכתב. נתבעת 2 נשאלה אם היא אמרה את מה שכתוב
8 בשלוש השורות שמתחילות את פרסום 2, והיא השיבה שכן, אם זה ציטוט אז כן. היא נשאלה אם הציטוט
9 הזה היא קראה מן הכתוב, והיא השיבה כך: "אני לא זוכרת אם זה הפתיח הנכון של הכתבה. בהנחה
10 שזה הפתיח של המהדורה שאני התחלתי בו, אני משיבה שאני קראתי את המשפט הזה, זה הפתיח שבדרך
11 כלל עורך המהדורה כותב למגיש, הרי המגיש קורא מתוך הפתיח שמכין עורך המהדורה".
12
13 44. הוסבר לנתבעת 2 על ידי בית המשפט את המכלול של האמירות שלה שקדמו לכתבה של אלירן טל ומה
14 ניתן להבין מהן, ובתגובה היא השיבה כך: "אמרתי שהמתחרה של הגב' ויקי, אחד מהמתחרים הרבים,
15 תקף אותה ברשת מתקפה לא רלוונטית, לא האשמתי את התובע שהוא זה שעומד מאחורי אמירות כאלה
16 ואחרות, לא ייחסתי לו את כתיבת הפוסטים או התגובות, לא ציינתי את שמו של התובע, התייחסתי אך
17 ורק למתקפה לא רלוונטית ברשת כי אני סבורה שהגב' ויקי עברה מתקפה לא רלוונטית ברשת". הנתבעת
18 2 נשאלה על ידי ביהמ"ש: "אם את מקבלת חומר גולמי ומוכן מהכתב, והתפקיד שלך זה רק להגיש את
19 המהדורה ולומר את הפתיח, כשבתוך הכתבה לא מופיעים הדברים שאת אמרת בפתיח, מדוע ואיך את
20 אומרת את מה שאמרת בפתיח". בתשובה לכך, ענתה הנתבעת 2: "נמסר לי על ידי הכתב והעורך. לא
21 ציינתי שהתובע הוא זה שעומד מאחורי זה. אמנם זה לא מופיע בכתבה שהתובע תוקף את ויקי במתקפה
22 לא רלוונטית, אבל אני אומרת שזה מה שנמסר לי". הנתבעת 2 אישרה בחקירתה שאת המשפט שנאמר
23 בפרסום 1 "סופגת מהמתחרים שלה ברשת אמירות גזעניות", וזה שנאמר בפתיח בפרסום 2 "סופגת מצד
24 מתחריה.. סיפור מוקדם", נמסרו לה מהעורך ו/או הכתב אלירן.
25
26 45. בחקירתו של נתבע 3 הוא נשאל אם הם טוענים אמת דיברתי שמה שיש בפרסומים זה אמת, והוא השיב
27 כך: "אנו טוענים שהבאנו עדויות של הגב' ויקי והבאנו מסמכים שנכתבו ברשת והצגנו אותם ואפשרנו
28 לכל מי שנפגע ובמיוחד ברגישות הפוליטית במערכת בחירות להגיב על זה, במיוחד לראש העיר שהוא
29 מתחרה של ויקי, ביקשנו ממנו לתת תגובה לפני שידור הכתבה וגם לאחריה.. אנו טוענים שמה שפרסמנו
30 אמת ויציב". הנתבע 3 הופנה לסעיף 7.1 לתצהיר התובע (פרסום 1), ונשאל האם לדעתו זה האמת, והוא
31 השיב שהם עומדים מאחורי מה שפרסמו, ולא חושב שהציטוט שם התייחס אישית לתובע.
32
33 46. נתבע 3 העיד שלא ידוע לו ולא בדקו אם הציטוטים הפוגעניים שפורסמו בכתבה נכתבו בקבוצה סגורה,
34 ושהוקמה על ידי הגב' בדריאן לדוברי השפה הרוסית. לשאלת בית המשפט, העיד הנתבע 3 שאם היו
35 יודעים על כך מבעוד מועד, אם היה מקבל מידע שאותם ציטוטים פוגעניים ברוסית נאמרו בקבוצה
36 סגורה, הוא היה אומר לכתב לבדוק את זה. הנתבע 3 הוסיף שלא משנה לו כעורך אם מדובר בפוסטים
37 או בתגובות, מספיק שיש מישהו שחתום על אותה תגובה, זה מופיע ורץ ברשת.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1
2 נתבע 3 נשאל: "ברגע שיש תגובות ומובאות נטולות הקשר אז למעשה אתה מראה תמונה לא אמיתית של
3 מה שקורה ובתור עיתונות שאמורה להיות אחראי, אתה צריך לחתור לדיווח אמת. האם עקב ההערה
4 שלי, האם בעניין הזה אתה סבור שיש משמעות אם זה תגובה למשהו שקרה או פוסט". בתשובתו, ענה
5 הנתבע 3 כך: "אני חושב שלא, לאור הדברים הקשים שנאמרו בתגובות ולאור הסיפור עצמו והעדויות
6 ומה שהיא אמרה על מה שהיא ספגה באופן כללי ולא דווקא מהפוסטים האלה, היה חשוב להביא את
7 זה כמו שזה היה ולתת ביטוי למי שיכול היה אמור להיפגע מהפרסום ולכן חשבנו באופן אחראי, אני
8 כעורך ראשי, ביקשתי מהכתב לדבר עם התובע, שלא רצה עד לרגע זה". הוא נשאל האם ידוע לו שכאשר
9 יש תגובות, יש משמעות לראות את מכלול התגובות, והאם ידוע לו אם הכתב אלירן ראה ובדק את כל
10 התגובות לפני הפרסום, והוא השיב כי: "התפקיד של הכתב אלירן הוא לקבל את המידע, לעבד אותו,
11 לבדוק את מכלול הסיפור ולא דווקא להסתפק בתגובה, הגב' ויקי עברה סדרה של השמצות לטענתה".
12 הוא נשאל על סמך מה הוא אומר את זה, והוא השיב שעל סמך גרסתה של הגב' בדריאן שתיארה להם
13 מציאות קשה של אמירות גזעניות והתנכלויות. קרי, אישר הנתבע 3 שזה עדות שמועה שלו, והוסיף ש:
14 "הוא שומע מהכתב וסומך עליו שהוא מספיק מנוסה כדי להבין את הסיפור..".
15
16 הנתבע 3 נשאל איך הוא יודע מה זה מחנה ומי התומכים, איך הוא יודע שהפרסומים שפרסמו והתגובות
17 של אותה לודה זה המחנה של התובע, והוא השיב: "אני לא מצוי בנבכי הפוליטיקה הפנימית של קצרון,
18 אני סומך על המידע שהכתב מביא והאמינות של הכתב, זה אנשים שמכירים את ראש העיר.. ולכן אני
19 סומך על זה שהמידע הוא נכון". הנתבע 3 נשאל האם ביקשו לראות את אותה מתקפה שלה טוענים
20 בפרסומים, חוץ מאותם שלוש תגובות או פוסטים שצוטטו בכתבה, האם הגב' בדריאן הראתה להם
21 מסמך אחר, פרסום אחר, או משהו נוסף, והוא השיב כך: "מה שהיה לנו הצגנו והדברים האחרים נאמרו
22 על ידה. אנו לא כווננו בשום פנים ואופן לראש העיר, אנו דיברנו על מה שחוה מתמודדת מול ראש העיר
23 ובתוקף משנה זהירות שמא הוא יכול להיפגע מהדברים שיכולים להיות קשורים אליו לכאורה נתנו לו
24 את הבמה להגיב והוא בחר לא להגיב וללכת להליך משפטי".
25
26 בחקירת הכתב אלירן הוא נשאל האם בדק עם הגב' בדריאן איפה בדיוק פרסמו אותן תגובות או פוסטים
27 שצוטטו בכתבה, והוא השיב: "...למה אני צריך לבדוק אם הדברים גלויים וחשופים ברשת החברתית?".
28 הוא גם לא בדק אם הן פרסמו באותו יום, אם הן היו תגובה לסרטון שהופץ, ושלא כי פנה, דיבר או ביקש
29 לקבל את תגובתה של זאת שפרסמה את התגובות או הפוסטים שצוטטו בכתבה (הגב' לודה זייצ'יק).
30 לטענתו, הוא עשה שיעורי בית, בדק מי הם האנשים שפרסמו דברים כאלה ואחרים, כולל בני משפחתו
31 הקרובה של התובע.. ואותם אנשים שפרסמו את הפוסטים בפייסבוק עליהם מבוססת הכתבה הם לא
32 אנשים בעלמא, אחת עובדת במועצה, השנייה ידועה כתומכת של התובע. הוא נשאל האם ידע שמדובר
33 בתגובות שפורסמו בקבוצה סגורה, והוא השיב כי: "הגיעו אלי התגובות האלה, הפוסטים האלה, ואליהם
34 התייחסתי. בדקתי מי האנשים שעומדים מאחורי הפרסום למרות שלא התייחסתי לזה בכתבה עצמה
35 ראיתי מי האנשים, ובמי הם תומכים במוצהר.. לדעתי יש יותר מאישה אחת, אבל אנשים שמקורבים

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 לראש המועצה". הכתב נשאל האם הוא בדק שכל התגובות שפורסמו כנגד הגב' בדיראן היו תגובה
2 לסרטון שהופץ, והוא השיב שזה לא רלוונטי, וכי לא בדק.
- 3
4 .50 הכתב נשאל האם מה שהוא קורא בפרסום 1 הוא אמת למיטב ידיעתו, והוא השיב כך: "לא מתפקידי
5 לקבוע פסיקה אם זה אמת.. אני עומד מאחורי הכתבה מא' עד ת' היא עברה את הייעוץ המשפטי טרם
6 שידורה... ואני אחראי לכתבה לא על מה שדנה סומברג אמרה ולא על דברים אחרים".
- 7
8 .51 מכל החומר שהוצג בפניי, ניתן לראות שבזמנים הרלוונטיים לתביעה, ספגה הגב' בדיראן אמירות גזעניות
9 וביקורות כאלו ואחרות ברשתות החברתיות, על רקע מערכת הבחירות לראשות המועצה. ההתייחסות
10 כאן היא לפרסומים יחדיו, ולא רק לכתבה, כך שהנתבעים לא יכולים מחד, לטעון שהכתבה לא ייחסה
11 לתובע דבר, ומאידך לפרסם שהתובע תוקף את הגב' בדיראן. לא ניתן לטעון דבר והיפוכו, ולא ניתן מצד
12 אחד לטעון מה שנאמר היה אמת, ובכתב ההגנה ובתצהיר לטעון כי כלל לא התכוונו לתובע. מעבר לכך,
13 לא עלה בידי הנתבעים להרים את הנטל ולהוכיח כי האמור בפרסומים אמת ושלים, וכי לתובע קשר
14 כלשהו עם אותם פוסטים או תגובות של לודה אשר צוטטו בגוף הכתבה, ובעוד שאין מחלוקת שהתובע
15 לא פרסם באופן אישי כל פרסום גזעני כנגד המתחרה שלו, הגב' בדיראן. כפי שגם לא עלה בידי הנתבעים
16 לבסס את הטענה שמי שתקף את הגב' בדיראן במתקפה גזענית ברשתות החברתיות בתקופת הבחירות,
17 היו מתומכיו של התובע. לאורך כל ההליך, הן בכתב התביעה, הן בתצהיר מטעמו והן בחקירתו, חזר
18 התובע ושלל כל קשר לאמירות או פוסטים גזעניים כנגד הגב' בדיראן, והנתבעים לא הוכיחו אחרת.
- 19
20 .52 לפיכך, אני דוחה את טענת הנתבעים שעומדת להן הגנת "אמת הפרסום" לפי סעיף 14 לחוק. מכיוון
21 שיסודות סעיף 14 לחוק הם מצטברים, איני רואה צורך לדון ביסוד השני העוסק ב"עניין לציבור".
- 22 הגנת "תום לב"
- 23 .53 הנתבעים גם טענו להגנה מכוח סעיף 15 לחוק מאחר והכתבה לא עסקה כלל בתובע ולא היה בה משום
24 לשון הרע כלפיו. הכתבה עסקה בגב' בדיראן ובה בלבד. הכתבה לא נקטה עמדה בנוגע למי שעומד מאחורי
25 גילויי הגזענות כלפי הגב' בדיראן. זאת ועוד, היתה זו חובתו העיתונאית, המוסרית והחברתית של הכתב
26 אלירן טל, ככתב חדשות ועיתונאי, בהתאם לסעיף 15(2) לחוק להביא לידיעת הציבור את האמור בכתבה.
- 27
28 .54 יש לדחות את טענת הנתבעים עליה חזרו מספר פעמים שנושא הכתבה הייתה אך ורק גב' בדיראן
29 והמתקפה הגזענית נגדה, מהטעם הפשוט, שהנתבעים בעצמם מצאו לנכון לפנות לקבלת תגובת התובע
30 לכתבה טרם פרסומה. אם כך הם ידעו בזמן אמת כי הכתבה מתייחסת או מובילה לתובע, וכי ההבנה
31 הפשוטה של הדברים "מערכת" או "מסבכת" את התובע, ומשום כך פנו אליו לקבלת תגובתו.
- 32
33 .55 הנתבעים טענו שנתבעת 1 היא גוף תקשורת, שמחובתו לפרסם סוגיות בעלות חשיבות ציבורית, לרבות
34 תוך מתן ביקורת לגיטימית על סוגיות אלה. החובה למתן "ביטוי להשקפות השונות הרווחות בחברה
35 הישראלית ולמרקם התרבותי של הציבור במדינת ישראל, על כל מרכיביו וגווניו" מופיעה אף כחלק בלתי
36 נפרד מרישיון השידורים שקיבלה הנתבעת 1 מהמדינה, בהיותה גוף משדר ערוץ ייעודי למורשת ישראל.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1
2 התובע טען בסיכומיו שהנתבעים פעלו שלא בתום לב מכיוון שהאמירות לא היו אמת, והנתבעים לא
3 האמינו באמיתותן; הנתבעים התכוונו ליצור רייטינג גבוה ככל האפשר על חשבון פגיעה בשמו, והנתבעים
4 לא התנצלו על הפרסומים ולא חזרו בהם מהם. נטען כי לנתבעים לא עומדת חזקת תום הלב לפי סעיפים
5 16-17 לחוק, ולפיכך נשללת הגנתם על פי סעיף 15 לחוק, ולנתבעים לא קיימת הגנה על פי סעיף 15(2)
6 לחוק, גם ללא קשר להעדר תום הלב.
- 7
8 57. כבר נפסק כי נתבע ייחנה מהגנת סעיף 15 בהתקיים שני תנאים מצטברים: הראשון, שהנתבע עשה את
9 הפרסום בתום לב, והשני שהנתבע יוכל להצביע על כך שעשה את הפרסום באחת מ-12 הנסיבות המנויות
10 בסעיפי המשנה של סעיף 15 לחוק. להבדיל מהגנת אמת הפרסום, תחולתה של הגנת תום הלב אינה תלויה
11 באמיתות הדברים שפורסמו (ראה: ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ נ' חברת החשמל לישראל
12 בע"מ, פ"ד לא (2) 281, 306 (1977); ודנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ נ' קראוס, פ"ד נב (3) 1 (1998)
13 בעמ' 17 (השופט ש' לוי) ובעמ' 107 (השופט ד' דורנר)). על כן הגנה זו תהא רלוונטית בדרך כלל במקרים
14 שבהם הפרסום אינו אמת או שמסיבות שונות לא ניתן להוכיח שהוא נכון.
- 15
16 58. יש לבחון את מהותו של "תום הלב" בנפרד לגבי כל אחד מהסעיפים הקטנים שבסעיף 15 לחוק, כשמהות
17 תום הלב הנדרש בכל אחת מההגנות הספציפיות ונגזרת מהאינטרסים שלמענם נקבעה אותה הגנה. תום
18 הלב הנדרש בכל אחת מההגנות יתבטא, לפיכך, בדרישה לדרך התנהגות מסוימת ומצב נפשי מסוים, אשר
19 בהצטרפם לעשיית הפרסום בנסיבות הנדרשות בהגנה הספציפית, יצדיקו את הפגיעה בנפגע, לאור
20 האינטרסים שלמענם נוצרה ההגנה (ראה: שנהר, עמ' 260). החוק אינו מגדיר את מהותו של "תום הלב"
21 הנדרש במסגרת סעיף 15, אולם מרכיב זה זוכה להתייחסות בסעיפים 16 ו-17 לחוק (ראה שנהר 255).
22
- 23 59. סעיף 16 לחוק שעניינו "נטל ההוכחה" מוסיף ועוסק במצבים המקימים חזקות המבססות או השוללות
24 בהתאמה את הגנת תום הלב שבסעיף 15 לחוק. כך, לפי סעיף 16(א) לחוק אם יוכיח המפרסם כי עשה את
25 הפרסום באחת הנסיבות המנויות בסעיף 15 לחוק, וכי הפרסום לא חרג מתחום הסביר בנסיבות העניין,
26 תחול החזקה החיובית, שלפיה המפרסם היה תם לב. לעומת זאת, חזקה שלילית לפי סעיף 16(ב) לחוק
27 היא כי, מפרסם לא היה תם לב אם נתקיימה אחת מהנסיבות הבאות: אם הדבר שפורסם לא היה אמת
28 והמפרסם לא האמין באמיתותו; או אם הדבר שפורסם לא היה אמת והמפרסם לא נקט לפני הפרסום
29 אמצעים סבירים להיווכח את האמת; או אם הוכח שהמפרסם התכוון על ידי הפרסום לפגוע בנפגע במידה
30 החורגת מהמידה הסבירה הנדרשת להגנת הערכים המוגנים על ידי הגנת תום הלב. שתי חזקות אלו אינן
31 חלוטות, והן ניתנות לסתירה. הנטל להוכיח את הנסיבות המקימות את החזקה בסעיף 16(א) לחוק
32 מוטל על המפרסם, ואילו הנטל להוכחת הנסיבות המקימות את החזקה בסעיף 16(ב) לחוק מוטל על
33 התובע (ראה: ע"א 844/12 ונוספים, דניאל מולקנדוב נ' שרה פרוש ואח' (22.2.17)).
34
- 35 60. בכל הנוגע לאמור בסעיף 16(ב) לחוק, האמצעים הסבירים שאותם יש לנקוט משתנים ממקרה למקרה
36 על פי הנסיבות, ונגזרים בין היתר מההגנה הספציפית שלתחולתה טוען המפרסם. כאשר מדובר בפרסום

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 עיתונאי, העיתונאי המביא את הסיפור מצוי לרוב בלחץ זמן כבד, אולם עובדה זו אינה מצדיקה עשיית
2 פרסום העלול לגרום לפגיעה קשה באדם, מבלי לנקוט אמצעים סבירים כדי לוודא את נכונות הידיעה.
3 האמצעים הסבירים שאותם צריך לנקוט מפרסם כדי להיווכח אם הפרסום אמת או לא, עשויים
4 להתבטא בפנייה לאנשים המכירים את העובדות או באיתור ובדיקה של מסמכים רלבנטיים.
5
6 61. לאחר ששמעתי את העדויות ועיינתי במכלול החומר המצוי בתיק, שוכנעתי כי לא עלה בידי הנתבעים
7 להוכיח כי עשו את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 לחוק, ומשכך הם לא חוסים תחת הגנת
8 תום הלב, ולא יכולים לחסות תחת החזקה הקבועה בסעיף 16(א) לחוק.
9 זאת ועוד, שוכנעתי כי עלה בידי התובע להוכיח את העדר חזקת תום הלב האמורה בסעיפים 16(ב) ו-
10 (2) לחוק, הואיל והוכיח כי מה שפורסם לא היה אמת על פי מה שקבעתי לעיל, וכן שהנתבעים לא האמינו
11 באמיתותו ולא נקטו לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם הדבר שפורסם היה אמת או לא.
12
13 62. התובע הוכיח למעשה כי האמור ו/או הנרמז בפרסומים המייחסים לו כפי שקבעתי לעיל, אמירות
14 פוגעניות או מתקפה גזענית כלפי המתחרה שלו לראשות המועצה, הגב' בדריאן – אינו נכון, כפי שגם
15 הוכח שהנתבעים לא האמינו באמיתות הפרסומים, וכן שלא נקטו לפני הפרסומים באמצעים סבירים
16 להיווכח אם הפרסום אמת או לא. על כך אפרט בהמשך.
17
18 63. באשר להגנה המנויה בסעיף 15(2) לחוק, לשונה כך: **"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת**
19 **הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו: .. (2) היחסים**
20 **שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו**
21 **פרסום"**. הגנה זו כוללת 4 מרכיבים מצטברים: האחד – על המפרסם להראות שהייתה עליו חובה לעשות
22 פרסום; שנית – החובה חלה בנוגע לכל מי שאליו הופנה הפרסום; המרכיב השלישי נוגע לתוכן הפרסום
23 ובמסגרתו יש להוכיח שהחובה אכן חייבה את הנתבע לפרסם את הפרסום המסוים המהווה את עילת
24 ההליך; והדרישה הרביעית שהפרסום נעשה בתום לב (ראה: שנהר, עמ' 282).
25
26 64. בדנ"א 2121/12 דלעיל עמד כב' הנשיא דאז, השופט גרוניס על הרציונלים הכלליים העומדים בבסיסה של
27 ההגנה שבסעיף 15(2) לחוק ועל המבנה שלה, ופסק שניתן לכנות הגנה זו "הגנת העיתונאות האחראית".
28 פרשנות לשון הסעיף מלמדת, לטעמו, כי ההגנה בנויה משלושה רכיבים ששילובם מקים חובה לפרסם –
29 היחסים שבין המפרסם לנמען הפרסום, תוכנו של הפרסום והנורמה החוקית, החברתית או המוסרית
30 המחייבת לפרסם דברים אלו. כל אחד משלושת הגורמים הללו עשוי להשפיע על השאלה אם יש להכיר
31 בחובת פרסום, שהיא, כאמור, תנאי לתחולת ההגנה. פרסום החורג מתפוצת הנמענים שכלפיהם קמה
32 החובה, לא יוכל לזכות להגנה לפי [סעיף 15\(2\)](#) לחוק. באשר לתוכנו של הפרסום, רק מידע אשר לנמען
33 עשוי להיות עניין לקבלו יש בו להקים חובה להעביר לו את המידע, היינו לפרסם את הדברים.
34
35 65. בנוסף, קבע כב' השופט גרוניס כי ראוי להכיר, באופן עקרוני, בקיומה של חובה לפרסם פרסומים בעלי
36 אופי עיתונאי. חובה זו היא אחת מן החובות עליהן חל [סעיף 15\(2\)](#) לחוק, ואשר מילויין בתום לב עשוי

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 להקים הגנה מפני אחריות בגין לשון הרע. התנאי המרכזי לקיומה של חובה כאמור הוא כי קיים עניין
2 ציבורי משמעותי בפרסום. האדן השני עליו בנויה ההגנה הנדונה הוא דרישת תום הלב, על היבטיה
3 הסובייקטיביים והאובייקטיביים. משמעויותיה של דרישה זו הן כי הפרסום ייעשה בשל אותה חובה
4 וללא כוונת זדון, וכי חובת הפרסום מולאה בהתאם לסטנדרט של עיתונאות אחראית, זהירה והוגנת.
- 5
6 66. בע"א 751/10 דלעיל קבע השופט פולגמן רשימה לא סגורה של תנאים (או מבחנים) שעל המפרסם לעמוד
7 בהם כדי ליהנות מהגנת "העיתונות האחראית". תנאים אלו נועדו לסייע לבית המשפט לבחון אם עמד
8 המפרסם בנטל להראות כי נהג בהתאם לאמת המידה של "עיתונות אחראית". עיקרי תנאים אלו הם:
9 מהימנות המקורות ומשקלם, אימות העובדות עובר לפרסום, אמונת המפרסם באמיתות העובדות, טון
10 הפרסום וסגנונו, הצגה הוגנת ומאוזנת של עובדות הפרסום, ופרסום תגובתו של הנפגע ותמצית גרסתו.
- 11
12 67. הנתבעים לא פירטו כיצד עומדת להם הגנת סעיף 15(2) לחוק, ואף לא פירטו את העובדות המתאימות
13 לתחולת אותה הגנה. כל שנטען הוא שהם חוסים תחת הגנה זו מכיוון שזו חובתו העיתונאית, המוסרית
14 והחברתית של הכתב אלירן טל, ככתב חדשות ועיתונאי, בהתאם לסעיף 15(2) לחוק להביא לידיעת
15 הציבור את האמור בכתבה. גם בסיכומיהם, כל שהוסיפו הנתבעים היו ציטוטים מפסיקה רלוונטית,
16 והמשפט הבא: "יישום המבחנים הנ"ל לענייננו, אחד לאחד, מראה כי הנתבעים עמדו בהם ללא יוצא מן
17 הכללי". כמובן שלא די לטעון שיש בפרסומים משום עניין ציבורי, או שהייתה עליהם חובה מוסרית
18 וחברתית לדווח בכל הנוגע לפרסומים גזעניים כנגד מועמדת בבחירות לראשות המועצה.
- 19
20 68. זאת ועוד, גם אם אניח לצורך העניין שהייתה חובה לעשות את אותם פרסומים מהטעם של עניין ציבורי
21 משמעותי בהם, עדיין המסקנה היא שאין המדובר בעיתונאות אחראית זהירה והוגנת. הפרסומים נעשו
22 שלא באופן זהיר או סביר, הנתבעים לא אימתו כנדרש את מה שהוצג על ידם כעובדות בפרסומים בטרם
23 פרסומם, ובכלל זה לא דייקו בתיאור העובדות והאמצעים שנקטו לשם בחינת אמיתות הפרסום. משכך,
24 הנתבעים לא יכולים לחסות תחת הגנה זו, הואיל ולא מלאו את התנאי של תום הלב.
- 25
26 69. כאמור על פי קביעתי לעיל, המדובר בפרסומים (ובכללם הכתבה) המהווים לשון רע כלפי התובע, משהובן
27 מהם שהכוונה היתה ליצור זיקה או לקשור את התובע למתקפה כלפי הגב' בדריאן, ושהוא זה אשר עומד
28 מאחורי הגזענות והאמירות התוקפניות כלפיה.
- 29
30 70. בחקירתה של הנתבעת 2, זו שהגישה את פרסומים 1 ו-2 (על פי אישורה) היא אישרה כי לא בדקה את
31 העובדות עובר לפרסום, לא ידעה שום דבר מעבר למה שפורסם, לא בדקה אם מדובר היה בפוסט או
32 תגובה, לא בדקה מי עשה, אם זו קבוצה סגורה, יש עוד תגובות או פוסטים. היא העידה שאת האמור
33 בפרסומים נאמר על סמך הכתבה, ומה שנמסר לה מהעורך והכתב, לרבות מה שנאמר בפתיח לכתבה.
- 34
35 71. בחקירתו של הכתב אלירן הוא העיד כי לא בדק עם גב' בדריאן היכן וכיצד פורסמו אותן תגובות או
36 פוסטים שצוטטו בכתבה, מתי פורסמו ואם הן היו תגובה לסרטון שהופץ. הכתב אישר כי לא מכיר באופן

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 32086-01-19 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 אישי את אותה לודה שפרסמה את התגובות הפוגעניות כלפי גב' בדריאן, לא פנה אליה עובר לפרסום, לא
2 דיבר איתה ולא ביקש את תגובתה.
- 3
4 גם בחקירתו של הנתבע 3 הוא אישר כי לא ידוע לו, ולא בדקו אם הציטוטים הפוגעניים שפורסמו בכתבה
5 נכתבו בקבוצה סגורה, והוא מוסיף שאפילו אינו יודע כיצד נעשה הקישור בין הכתב לגב' בדריאן. הנתבע
6 3 אישר כי לא בדק את המידע אשר הובא אליו מהכתב, ושהוא סמך על זה שהמידע שהביא לו נכון.
- 7
8 מכל האמור, הרי שלא ברור מהיכן הגיעו הנתבעים למסקנה כי לאותה לודה יש קשר לתובע או שהיא
9 מתומכיו, וניתן להסיק כי לא בוצע אימות או בדיקה רציניים של העובדות טרם פרסומן.
- 10
11 מכך עולה גם שלא הוכח בפניי שהנתבעים האמינו באמיתות הפרסום. הוכח כי הנתבעים לא עשו בדיקה
12 מקיפה ושלמה עובר לפרסומים, כך שברור הוא, כי לא האמינו באמיתות העובדות שפרסמו, אשר בכלל
13 לא נבדקו. אף אחד מהנתבעים לא שוחח באופן אישי עם אותה לודה שפרסמה את התגובות או הפוסטים
14 המכפישים, אף אחד לא בדק ולא הראה כל ראייה על מנת להוכיח שהתובע תוקף את הגב' בדריאן באופן
15 אישי או אם בכלל יש לו זיקה לאותה מפרסמת (לודה).
- 16
17 זאת ועוד, מעדויות העדים עולה כי בפרסומים ובכתבה עסקינן לא היתה הצגה הוגנת ומאוזנת של
18 העובדות, וכי היתה הצגה חלקית של העובדות, ללא בדיקה נאותה, ובחלקן אף פרסום עובדות שגויות.
- 19
20 באשר לטון וסגנון הפרסום, הרי שאני קובעת שהם חרגו מתחום הסביר. הנתבעת 2 אישרה בחקירתה
21 שהיא אמרה את האמירות שבפרסומים 1 ו-2, חרף העובדה שהיא לא עשתה דבר כדי לבחון את הכתבה
22 והפרסומים. היא טענה שהיא נצמדה לאמור בכתבה וכל מה שנאמר מעבר נמסר לה מהכתב והעורך.
23 לעומת זאת, הכתב שלל בחקירתו כי דיבר עם הנתבעת 2 על הכתבה וציין שהוא אחראי רק על מה שכתוב
24 בכתבה ולא מעבר. הנתבעת 2 טענה שלא התכוונה בפרסומים לתובע, ולא ציינה את שמו, אמנם, וכפי
25 שכבר קבעתי לעיל, הרי שממכלול הפרסומים (הפתיח והכתבה) ניתן להבין שהכוונה היתה לקשור את
26 התובע, כמתחרה יחיד מול הגב' בדריאן, לאותה מתקפה גזענית כלפיה ברשת. הנתבעת 2 אמרה
27 בפרסומים כי מדובר במתקפה, כאשר לא בדקה מה היא אותה מתקפה, האם מדובר בפוסטים או
28 תגובות, היכן וכיצד פורסמו. בדבריה אלו של הנתבעת 2, היא פרסמה למעשה עובדות שגויות ומטעות
29 אשר משמיצות את שמו הטוב של התובע, וקושרות אותו כביכול לגזענות כלפי המתחרה שלו לראשות
30 המועצה. התנהלות נתבעת 2 מהווה חוסר תום לב מצדה, ושוללת ממנה את ההגנה לפי סעיף 15(2).
- 31
32 באשר לתנאי של פרסום תגובתו של הנפגע ותמצית גרסתו, כאן טען התובע שטרם הפרסומים 1 ו-2 לא
33 היתה פנייה אליו, כי הפרסום הצפוי, ייחס לו, באופן אישי, אמירות גזעניות ברשת כלפי העדה האתיופית.
34 מנגד, הנתבעים טענו שטענה זו אינה נכונה, וכי הכתב אלירן פנה לדוברת המועצה ועדכן אותה כי בכוונתו
35 לפרסם את הכתבה האמורה, והדוברת השיבה כי איננה עוסקת בענייני הבחירות. לפיכך, פנה הכתב,
36 מיוזמתו, לדוברי מפלגת "ישראל ביתנו", ואלו ביקשו לבדוק את הדברים, ולאחר כחצי שעה חזרו לכתב
37 וקישרו אותו בשיחת ועידה עם התובע. הנתבעים טענו שבשיחה עם התובע, הציע לו הכתב להגיב לאמור
38 בכתבה בכל דרך שיבחר, בכתב או בע"פ, אך התובע סירב, והקלטת השיחה מצויה בידם.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1
2 .78 בתצהיר הכתב הוא חזר על הנטען לעיל והוסיף כי בשיחת הוועידה עם התובע השתתפו גם שניים מדוברי
3 המפלגה, וכי בשיחה עם התובע הוא פרש את הטענות כפי שבכוונתו להביאן לשידור בכתבה, וביקש ממנו
4 תגובה בכתב, ואף הציע לו למסור את תגובתו בע"פ אל מול המצלמה והוא סירב. הכתב הצהיר כי באותה
5 שיחה, במקום שיתנער התובע מהדברים שנאמרו, הוא בחר לתקוף את הגב' בדריאן ולאיים עליו, עוד
6 טרם פרסום הכתבה, שיתבע אותו.
- 7
8 .79 בהקשר זה, אישר נתבע 3 בחקירתו שהיתה שיחה עם התובע בה הציעו לו להגיב לפרסומים אך האחרון
9 סירב, וכי הכתב מסר לו שיש לו את ההקלטה של השיחה. הנתבע 3 הופנה לטענתם שהתובע סירב
10 להצעתם להגיב לפרסומים לפני שידור הכתבה, וכי יש בידם שיחה מוקלטת בנדון, ונשאל איפה הם
11 שומרים את ההקלטות האלה. בתשובתו, ענה הנתבע 3 כך: "אין לנו מאגר של שיחות טלפון מוקלטות,
12 אני לא ידעתי שמקליטים שיחות, אני ידעתי שאני מבקש מהכתב לבקש תגובה ולתת במה למי שאומר
13 שתוקפים אותו בכל דרך שהיא. ביקשתי מהכתב לפנות לראש המועצה כי שמו נקשר לסיפור של הכתבה
14 בעקיפין...". הנתבע 3 העיד שהוא ביקש מהכתב לפנות לתובע ולקבל תגובתו לפרסומים מכיוון שיש
15 רגישות פוליטית והגב' בדריאן מתחרה שלו, קרי לקבל תגובתו על כך שיש אנשים שכתבו פוסטים גזעניים
16 שמזוהים עם המחנה שלו.
- 17
18 .80 בחקירתו, נצמד הכתב אלירן לגרסתו שהיתה בינו לבין התובע שיחה, טרם שידור הכתבה, ושהציג לו את
19 עיקרי הכתבה והפוסטים שמדברים עליהם ואת טענות גב' בדריאן, אך שלל חד משמעית שהוא הקליט
20 שיחה זו והוסיף שאם היתה הקלטה היו מוסרים אותה לייצוג המשפטי שלהם. הכתב העיד שבשיחה עם
21 התובע הוא הציג לו את הפוסטים הפוגעניים ואת טענות גב' בדריאן בכתבה, ואמר לו שהוא רוצה לפרסם
22 את התכנים של אותם פעילים שפורסמו ברשת החברתית, הקריא לו ציטוטים נבחרים, ואת הטענות של
23 גב' בדריאן. הוא נשאל האם אמר לתובע שמיוחסים לו באופן אישי גילוי גזענות או מעורבות באותם
24 פרסומים, והוא השיב שלמיטב זכרונו, לא.
- 25
26 .81 בחקירת התובע, הוא העיד שבשיחה שהיתה לו עם הכתב אלירן, שעה לפני הפרסום, הוא ביטא מולו את
27 מחאתו סביב עניין של הצגת הדברים כמו שהוא תכנן להציג. בהמשך העיד לגבי אותה שיחה שהיתה בינו
28 לבין הכתב אלירן, שעד אז לא מצא האחרון לנכון לפנות ולבקש את תגובתו. לשאלת בית המשפט, אישר
29 התובע שהיתה שיחה אישית בינו לבין הכתב אלירן, שבה הציג אלירן את מה שהוא הולך לפרסם וביקש
30 את תגובתו. התובע הוסיף שהוא ראה את זה בצורה מאוד חמורה כי הדברים יוחסו לו והיה צריך להיות
31 לו זמן בסיסי בשביל לעכל ולראות איך להגיב, שעה לפני השידור זה לא מספיק. התובע נשאל האם
32 בשיחתו עם אלירן אמר לו האחרון שהוא עומד מאחורי הפרסומים הגזעניים או שהוא אמר לו שהוא
33 הולך לעשות כתבה על הפרסומים הגזעניים ומה תגובתו, אולי יגנה. בתשובתו ענה התובע כך: "אני אחרי
34 4 שנים לא זוכר בדיוק מה היה בשיחה, זאת היתה שיחה לא פשוטה בשבילי ואני הגבתי כמו שהגבתי".
35 נאמר לתובע שאלירן לא אמר לו בשיחתם שהכתבה תייחס לו את האמירות הגזעניות, אלא ביקש את
36 תגובתו על הפרסומים הגזעניים והוא סירב ואיים לתבוע אותו אם יפרסם. בתגובה השיב התובע: "אלירן

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 קשור באופן ישיר למתנגדי שהובילו את הקמפיין נגדי, ראיתי בזה התנהגות פסולה במערכת בחירות ולכן
2 הגבתי כך".
- 3
4 .82 בבחינת תנאי זה, חשוב להבדיל בין הצגת הכתבה לתובע טרם פרסומה, לבין הצגת כלל הפרסומים 1 ו-
5 2 הכוללים הפתיח והקדימון, טרם פרסומם. ערה אני למחלוקת סביב הנושא האם היתה הקלטה של
6 השיחה בין הכתב לתובע, ומה בדיוק היה תוכן השיחה ביניהם, לצד העובדה שאותם שני עדים שנטען
7 שהשתתפו בשיחת הועידה לא הוזמנו למתן עדות. יחד עם זאת, מהעדויות לעיל, ניתן לקבוע מבחינה
8 עובדתית כי מה שהציג הכתב לתובע לקבלת תגובתו טרם הפרסומים היתה הכתבה בלבד, לרבות
9 הציטוטים שבה, ואשר מהווה רק חלק מפרסום 2. לא הוכח כי הוצגו לתובע כל הפרסומים האחרים
10 שבכוונת הנתבעים לפרסם. הכתב העיד בעצמו כי כל שהציג לתובע הוא הכתבה שכתב, והתובע אישר
11 זאת, מה שמתיישב גם עם עדות הכתב שאינו אחראי על מה שנכתב מעבר לכך ביתר הפרסומים (הקדימון
12 והפתיח). בנוסף, הנתבעת 2 לא טענה כי באיזה שהוא שלב, שוחחה היא עם התובע באופן אישי וביקשה
13 את תגובתו לפרסומיה (לקדימון ו/או הפתיח). מכל האמור ניתן להגיע למסקנה ברורה כי הפנייה לקבלת
14 תגובת התובע התייחסה אך ורק לחלק מהפרסומים של הנתבעים ולא לכל הפרסומים, ואף אחד לא פנה
15 לתובע ומסר לו את תוכן הקדימון או הטיזר או הפתיח שעומדים לפרסם נגדו, כשפרסומים אלו הם
16 למעשה לב העניין, ומהם ניתן לקשור את המתקפה הגזענית לתובע באופן אישי.
- 17
18 .83 נוכח כל האמור, אני קובעת שלא עומדת לנתבעים הגנה מתוקף סעיף 15(2) לחוק משלא פעלו הם כפי
19 שמצופה מעיתונאים אחראים לפעול, וכן שמתקיימים התנאים לשלילת חזקת תום הלב הקבועה בסעיף
20 16(ב)(1) ו(2) לחוק. משכך, לא ייהנו הנתבעים מהגנת תום הלב שבסעיף 15 לחוק.
- 21
22 .84 יתרה מכך, אין גם לנתבעים תום לב על פי סעיף 17(א) לחוק הקובע כך: **"פורסמה לשון הרע באמצעי**
23 **תקשורת לא תעמוד הגנת תום לב לעורכו, למי שהחליט בפועל על הפרסום או לאחראי על אותו אמצעי**
24 **תקשורת אם הנפגע, או אחד הנפגעים, דרש ממנו לפרסם תיקון או הכחשה מצד הנפגע ולא פרסם את**
25 **התיקון או ההכחשה בכותרת מתאימה במקום, במידה, בהבלטה ובדרך שבה פורסמה אותה לשון הרע,**
26 **ותוך זמן סביר מקבלת הדרישה; ובלבד שהדרישה היתה חתומה בידי הנפגע, שהתיקון או ההכחשה**
27 **לא היה בהם משום לשון הרע או תוכן בלתי חוקי אחר, ואורכם לא חרג מתחום הסביר בנסיבות"**.
- 28
29 .85 במקרה דנן, שלח ב"כ התובע מכתב לנתבעת מס' 1 ביום 1.8.18, יומיים בלבד לאחר הפרסומים עסקינן,
30 בו דרש ממנה הסרת כל הפרסומים, התנצלות וחזרה מהדברים שאמרו ביחס לתובע (ראה: נספח 7
31 לתצהיר התובע).
- 32
33 .86 במכתב תשובה מאת הנתבעת 1, דחתה האחרונה את טענות התובע וחזרה על טענותיה שהועלו במסגרת
34 כתב ההגנה. נטען שם כי: **"אין ממש בטענה כי הפרסום מהווה הוצאת לשון הרע עפ"י החוק. יתרה מכך,**
35 **וייאמר בזהירות הנדרשת, כי בידינו עדויות נוספות בעניין, שלא פורסמו"**. (ראה: נספח 8 לתצהיר
36 התובע).
- 37

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 .87 נתבע 3, אישר בחקירתו שהיה מעורב במכתב התשובה של נתבעת 1 (נספח 8 לתצהיר התובע), המכתב
2 היה על דעתו והוא מסכים עם האמור בו, לרבות לא להתנצל ולא להכחיש את הפרסום.
- 3
4 .88 אשר על כן, ובשים לב לקביעותיי לעיל בכל הנוגע לפרסומים בהם עסקינן, והיות ולא פורסם כל תיקון
5 או הכחשה בהתאם לסעיף 17(א) לחוק, אני קובעת שהתנהלות הנתבעים שוללת את תום לבם.
- 6 **אחריות הנתבע 3**
- 7 .89 על אף שלא נטען בכתב ההגנה שהנתבע 3 פטור מחבות כלפי התובע, ככל שייקבע שהיא קיימת, אלא
8 שבתצהיר מטעמו הוא טען שהוא משמש כעורך ראשי אצל הנתבעת 1, וכי כתב התביעה לא מגלה נגדו
9 עילת תביעה אישית, ואינו כולל טענות כלפיו במישור האישי. כן הצהיר כי הכתבה שאליה המתייחס כתב
10 התביעה שודרה ביום 30.7.18, במסגרת מהדורת החדשות, ששודרה תחת אחריותו מתוקף תפקידו כעורך
11 ראשי בערוץ 20.
- 12
13 .90 אין בידי לקבל את טענתו זו של נתבע 3, והנני מוצאת אותו כאחראי יחד עם יתר הנתבעים לתוכן
14 הפרסומים שהינם בגדר לשון הרע, וכפועל יוצא מכך עליו לשאת ביחד ולחוד בפיצוי התובע.
- 15
16 .91 עדויות הנתבעת 2 והכתב אלירן טל מצביעות על מעורבות העורך של ערוץ 20 שהיה באותה עת הנתבע 3,
17 וכשהוא בעצמו הצהיר גם שהכתבה עסקינן שודרה תחת אחריותו. הנתבעת 2 נשאלה בחקירתה איך הגיע
18 אליה אותו מידע שאמרה בפרסום 1, והיא השיבה כך: "אנחנו 4 שנים אחרי, אני לא יודעת מה היה באותו
19 יום, אבל בדרך כלל כמגישה של המהדורה אני משוחחת עם הכתבים השונים, עם עורך המהדורה ורואה
20 מה יש בליין אפ, עוברת על הטקסטים...". נשאלה עם מי שוחחה לגבי הכתבה עסקינן, והיא השיבה כך:
21 "אני רואה את הטקסטים, את הפתיח לכתבה, ואני משוחחת עם העורך ועם הכתב". גם כאשר נשאלה
22 אודות הפתיח של הכתבה, היא השיבה שבדרך כלל עורך המהדורה כותב את הפתיח למגיש, והמגיש
23 קורא מתוך הפתיח שמכין עורך המהדורה. בהמשך הוסיפה: "... קיבלתי סקירה כללית מהעורך והכתב
24 לגבי תוכן הכתבה וחזרתי על התוכן שקיבלתי שמדובר בסיפור של מועמדת לבחירות שעוברת מתקפה
25 לא רלוונטית ברשת".
- 26
27 .92 בחקירתו של הכתב אלירן, הוא נשאל האם לפני שידור הכתבה הוא ישב עם הנתבעת 2 ונתן לה איזה
28 שהוא תדרוך, ותשובתו היתה שעורך המהדורה ישב איתה, ודיבר איתה לפני הכתבה. הוא נשאל האם
29 טרם פרסום הכתבה הוא דיבר עם העורך ומסר לו פרטים, והוא השיב: "בוודאי, העורך מעודכן עוד לפני
30 שאני יוצא לשטח על אייטס שאני עובד עליו וכך עובדת מערכת חדשות, אני מעדכן אותו אחרי סיום
31 הצילומים מה יש בידי, אני מעדכן אותו בכל החומר הרלוונטי והוא צופה בכתבה לפני שידורה והוא מכיר
32 את החומר היטב כמו כל הכתבות האחרות שנמצאות על שולחנו באותו יום וזה תפקיד העורך, והוא זה
33 שמעדכן את המגישה במקרה הזה על הליין-אפ והתכנים הרלוונטיים".
- 34
35 .93 אף מעדות הנתבע 3 עצמו ניתן ללמוד על מעורבותו הישירה טרם שידור הפרסומים והכתבה. הנתבע 3
36 נשאל: "ברגע שיש תגובות ומובאות נטולות הקשר אז למעשה אתה מראה תמונה לא אמיתית של מה
37 שקורה ובתור עיתונות שאמורה להיות אחראי, אתה צריך לחתור לדיווח אמת. האם עקב ההערה שלי,

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 32086-01-19 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

1 האם בעניין הזה אתה סבור שיש משמעות אם זה תגובה למשהו שקרה או פוסט". בתשובתו, ענה הנתבע
2 3 כך: "אני חושב שלא, לאור הדברים הקשים שנאמרו בתגובות ולאור הסיפור עצמו והעדויות ומה שהיא
3 אמרה על מה שהיא ספגה באופן כליי ולא דווקא מהפוסטים האלה, היה חשוב להביא את זה כמו שזה
4 היה ולתת ביטוי למי שיכול היה אמור להיפגע מהפרסום ולכן חשבנו באופן אחראי, אני כעורך ראשי,
5 ביקשתי מהכתב לדבר עם התובע, שלא רצה עד לרגע זה".

6
7 94. על פי סעיף 11(א) לחוק נקבע כי: "פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת, ישאו באחריות פלילית ואזרחית
8 בשל לשון הרע, האדם שהביא את דבר לשון הרע לאמצעי התקשורת וגרם בכך לפרסומו, עורך אמצעי
9 התקשורת ומי שהחליט בפועל על הפרסום, ובאחריות אזרחית ישא גם האחראי לאמצעי התקשורת".
10 יוצא אפוא שכל הנתבעים יחדיו חבים כלפי התובע; הנתבעת 1 מתוקף היותה גוף התקשורת שפרסם את
11 הפרסומים עסקינן, הנתבעת 2 מתוקף היותה מי שפרסמה את לשון הרע בפרסומים/הגישה אותם,
12 והנתבע 3 מכוח היותו העורך הראשי של ערוץ 20 ועורך המהדורה באותה עת ומי ששודרה הכתבה תחת
13 אחריותו.

הפיצוי:

14
15 95. התובע העמיד את תביעתו על סך 150,000 ₪, לצורכי אגרה, ללא הוכחת נזק, כאשר טען בכתב התביעה
16 כי פרסום לשון הרע נגדו נעשה בכוונה לפגוע בו.

17
18 96. בסיכומי התובע, נטען שהפרסומים הינם פוגעניים במיוחד, גרמו להשפלתו של התובע, לפגיעה בכבודו,
19 לעשותו למטרה לשנאה, לעוגמת נפש ולנזק רב במיוחד כאשר פרסומו בתקופת בחירות, וכאשר הוא בין
20 היתר, נבחר ציבור אשר עסק בין היתר בהעלאת עולי אתיופיה לישראל עת כיהן כמנכ"ל משרד הקליטה.
21 הפרסומים גם זכו להד תקשורתי נרחב לאור ריבויים והחשיפה הגדולה להם. נטען כי עיתוי הפרסומים
22 בתקופת הבחירות לרשויות המקומיות היו על מנת לפגוע בתובע, ובסיכויו להיבחר, ובסופו של יום נבחר
23 ברוב קטן. עוד נטען כי היות והתובע איש ציבור, הנזק ופוטנציאל הנזק אשר נגרם ויגרם לו בעתיד הינו
24 גדול. הוכחה טענת הנתבעים כי הסירו את הפרסומים, ונטען שהם הסירו פרסומים חלקיים לאחר
25 הגשת כתב התביעה, וכי לא פרסמו תיקון, הכחשה או התנצלות לפרסומים.

26
27 97. טענו הנתבעים שהכתבה זכתה לחשיפה מינורית בלבד, ושל התובע לא נגרם נזק מהפרסומים גם לאור
28 העובדה שבסופו של יום הוא זכה בבחירות ומכהן כראש הרשות המקומית בקצרין. עוד נטען בסיכומי
29 הנתבעים שהנתבעת 1 הסירה את כל הפרסומים נשוא התביעה.

30
31 98. בסעיף 7א לחוק שעניינו "פיצוי ללא הוכחת נזק" נקבע כי: "(ב) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק
32 זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא
33 הוכחת נזק.

34 (ג) במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית
35 המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב), ללא
36 הוכחת נזק...".

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1
2 אמות המידה לפסיקת פיצוי בגין לשון הרע נגזרות מהתכליות הטמונות ביסוד הטלת אחריות לפגיעה
3 בשמו הטוב של האדם. משכך, סכום הפיצוי נגזר מנקודת האיזון הראוי בין הזכות לשם טוב לבין הזכות
4 לחופש הביטוי. המטרה העיקרית בפסיקת פיצוי בגין לשון הרע היא, השבת מצב הנפגע לקדמותו,
5 והעמדתו במצב בו היה נתון אלמלא פורסמו דברי לשון הרע. פסיקת הפיצוי עשויה גם לבטא הכרה
6 שיפוטית בעוולה שנגרמה לנפגע בלא הצדקה, ובצורך לשקם את הפגיעה בשמו שנגרמה לו ואת מעמדו
7 בקרב החברה הסובבת אותו. יש ומתלווה לפיצוי יסוד של הרתעה מפני פגיעה בשמו של אדם, וכן גורם
8 של חינוך הציבור לערכים. בגדר המטרה האחרונה, עשוי להינתן משקל גם לתפקידו של בית המשפט
9 בהרתעת אמצעי התקשורת, העוסקים בהבאת מידע לציבור, מפגיעה בלתי מוגנת בשם טוב של אדם (ראה
10 פסקה 32, בפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה, ברע"א [10520/03](#) איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר
11 [12.11.06](#))).
- 12
13 100. שיעור הפיצוי נגזר, בין היתר, מחומרת הפגיעה שארעה, תפוצת הפרסום, התנהגות הניזוק ומעמדו קודם
14 לאירוע הפגיעה ואחריו, התנהגות הפוגע בעת הפרסום, לפניו, ואחריו, התנצלותו של המפרסם או סירובו
15 להתנצל, וכן נתונים בדבר שמו הרע של הנפגע, או בדבר אופיו, עברו וכו' (ראה: פסקה 32 דלעיל, ברע"א
16 [10520/03](#)).
- 17
18 101. בענייננו, הפרסומים היוו לשון הרע, כשהובן מהם שמייחסים לתובע קשר למתקפה או להתבטאויות
19 גזעניות כנגד מתמודדת מולו לראשות המועצה. הפרסומים היו קשים מבחינת התוכן, ומבחינת הסגנון,
20 הדופי שהוטל בהתנהלות התובע בקמפיין הבחירות והאשמתו בגזענות, אם כי לא באופן ישיר. אלו דברים
21 פוגעניים שעלולים להסב נזק לכל אדם, קל וחומר לדמות ציבורית כגון התובע. לכך מצטרפת העובדה
22 שטרם פרסום הפרסומים התנהלות הנתבעים לא הייתה ראויה כאמור לעיל, ואף לאחר פרסומם לא חזרו
23 בהם מהאמור בהם. אוסיף על כך גם באשר להיקף הפרסום שאין מדובר בפרסום אחד ויחיד, אלא
24 בפרסומים ששודרו בטלוויזיה, ובהמשך אליהם הופצו גם פרסומים הנוגעים לאותו עניין ברשת החברתית
25 "פייסבוק" ובאתר האינטרנט של ערוץ 20, וככל העולה נצפו על ידי לא מעט אנשים (ראה: נספחים 4, 5
26 ו- 15 לתצהיר התובע).
- 27
28 102. יחד עם זאת, ומבלי להמעיט מערך הפגיעה שנגרמה לתדמית התובע בעקבות הפרסומים, אלא שבסופו
29 של יום, זכה התובע בבחירות לראשות המועצה בקצרון, והוא בעצמו העיד בחקירתו שהמטרה של
30 הפרסומים היתה אחת ויחידה, והיא להציג אותו במערכת בחירות כגזען חודש לפני הבחירות על מנת
31 לסייע למועמדת גבי בדריאן. הפרסומים אם כך לא גרמו לכך שהתובע יפסיד בבחירות, והתובע אף לא
32 הוכיח שהפרסומים לא הוסרו, או כי עד היום הם עדיין נמצאים על השרתים של ערוץ 20.
- 33
34 103. התובע גם לא הניח יסוד ראייתי לטענתו שלשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע בו. הכוונה לפגוע נקבעה
35 בפסיקה ככוונה של ממש: "בהתאם לכך נקבע, כי אין די בהוכחת צפיות ברמה קרובה לוודאות לאפשרות
36 התרחשות הפגיעה, לשם הוכחת "כוונה לפגוע", אלא על המאשימה להוכיח כי מי שפרסם את לשון
37 הרע, התכוון לפגוע באופן ממשי באמצעות הפרסום" (ראה: ע"א [9712-12-13](#) קרן שירותי רפואה בע"מ

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 19-01-32086 אפרצב נ' ערוץ יהודי ישראלי בע"מ ואח'

- 1 נ' א.מ.ל אמריקן לייזר בע"מ (13.4.15)). נפסק, כי נוכח מהותם של הערכים המתנגשים שיש לאזנם,
 2 הדברים שנאמרו ביחס לדרישת ה"כוונה לפגוע" בהקשר לאחריות הפלילית, המוטלת בהתאם לסעיף 6
 3 לחוק, ישימים גם בהקשר לסמכותו של בית המשפט לחייב בכפל פיצוי סטטוטורי בהתאם לסעיף 7א(ג)
 4 לחוק. ברע"א 5022/13 הרב אמנון יצחק נ' דנון תקשורת בע"מ (8.9.13) ציין כב' השופט זילברטל כי:
 5 "אם די יהיה בקיומה של צפיות שהפרסום המעוול יפגע במושא הדברים על מנת שייקבע כי
 6 מדובר בפרסום שנעשה בכוונה לפגוע, נמצא שכל פרסום שיש בו לשון הרע, בשל טבעו ככזה,
 7 ייחשב כפרסום שנעשה בכוונה לפגוע. נדרש, אפוא, קיומו של יסוד נוסף, של התנהגות זדונית,
 8 של כוונה 'של ממש' לפגוע, שקיומו לא הוכח במקרה דנא. לפיכך ניתן, לכאורה, להתבסס על
 9 ההלכות שנקבעו לגבי העבירה הפלילית של פרסום לשון הרע...".
 10
 11 104. על כן, ובשקלול מכלול הנתונים דלעיל, שוכנעתי כי יש בפיצוי בסכום של 15,000 ₪, כדי להוות פיצוי
 12 הולם וראוי בנסיבות העניין.
 13
 14 105. לסיכום, אני מחייבת את הנתבעים ביחד ולחוד לשלם לתובע סך של 15,000 ₪, בצירוף הוצאות משפט
 15 בסך 2,500 ₪, ושכ"ט עו"ד בסך של 3,500 ₪ (כולל מע"מ). הסכומים ישולמו תוך 30 יום מהיום, אחרת
 16 יישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד ליום התשלום בפועל.

ניתן היום, ב' תמוז תשפ"ג, 21 יוני 2023, בהעדר הצדדים.

רים נדאף, שופטת בכירה

- 20
 21
 22
 23